

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ระหว่างวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ
Comparison of the reading comprehension competency of the Student at
the 9th Grade between SQ3R and traditional method

ปนัดดา หงษ์ทอง^{1*} และ นพคุณ คุณาชีวะ²

¹สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

*ผู้รับผิดชอบบทความ

Panadda Hongthong^{1*} and Noppakun Kunacheva²

E-mail: krugimpanadda@gmail.com¹, vp-policyplanning@rumail.ru.ac.th²

¹Department of Teaching Thai, Faculty of Education,
Ramkhamhaeng University, Thailand

²Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

*Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R และ 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุวรรณา รามวิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ ห้องเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นห้องเรียนพิเศษที่มีค่าเฉลี่ยของผลการเรียนอยู่ในระดับเดียวกัน และนักเรียนทั้ง 2 ห้องเรียนมีความสามารถทางการเรียนรู้ใกล้เคียงกัน จากนั้นจับสลากเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม จึงได้นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 24 คน เป็นกลุ่มทดลองและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 24 คน เป็นกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ และ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ t-test dependent และ t-test independent

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การอ่านจับใจความ; วิธีสอนแบบ SQ3R; วิธีสอนแบบปกติ

Abstract

This research aims to 1) to compare the reading comprehension competency of the Student at the 9th grade between SQ3R and traditional method, 2) To compare the reading comprehension competency of the student at the 9th grade between before and after SQ3R teaching method and 3) To compare the reading comprehension competency of the student at the 9th grade between before and after traditional method. Sample group in this research is 2 classes of the student at the 9th grade of Suwannaram Vittayakom School, Semester 2, Academic Year 2020 acquired by purposive sampling. The researcher's criteria to select sample classroom are the special class which has the same level of average study result and student from 2 classrooms has similar learning competency. Then randomly select experiment and control group. The result are 24 students of class 3/1 are experiment group and 24 students of class 3/2 are control group. The tools used in this research are 1) learning management plan from SQ3R teaching method, 2) learning management plan from traditional method and 3) Quiz to test reading competency. Statistics used to analyze data are average, mean, standard deviation and t-test dependent and t-test independent.

Result of the research is found that

1) Reading competency of the student at the 9th grade from SQ3R and traditional method exhibited differences with statistical significance level at 0.05.

2) Reading competency of the student at the 9th grade from SQ3R teaching method after studying is higher than before studying with statistical significance level at 0.05.

3) Reading competency of the student at the 9th grade from traditional method after studying is higher than before studying with statistical significance level at 0.05.

Keywords: reading comprehension; SQ3R teaching method; traditional method

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติและเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์และสั่งสมมายาวนาน ภาษาไทยมีความสำคัญและจำเป็นที่สุดสำหรับคนไทยทุกคน เพราะเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

กิจกรรมทางภาษาไทยซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือในการสื่อสารนั้น แบ่งออกเป็น 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทักษะการอ่านนับว่าเป็นทักษะที่มีความจำเป็นที่ใช้ในการรับสาร การส่งสาร

ตลอดจนการแสวงหาความรู้ การอ่านยังมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียน คือ เป็นจุดเริ่มต้นของการก่อให้เกิดความรู้ ความคิด เพราะในชีวิตประจำวันหรือการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ นักเรียนต้องได้อ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ ซึ่งงานเขียนแต่ละประเภท ผู้เขียนได้นำเสนอข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของผู้เขียนไว้ เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความบันเทิง เป็นต้น ดังนั้นนักเรียนจึงควรได้รับการพัฒนาและฝึกฝนให้มีความสามารถในการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านจับใจความ เพราะทักษะการอ่านที่มีความจำเป็นต่อนักเรียนทุกคน นักเรียนต้องนำไปใช้ในการอ่านงานเขียนทุกประเภท

การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เมื่ออ่านแล้วทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ บอกจุดมุ่งหมาย บอกข้อคิดหรือแนวคิดตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และระบุใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ซึ่งการอ่านจับใจความสำคัญมีความสำคัญต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก คือ เป็นทักษะพื้นฐานที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเรียนรายวิชาต่าง ๆ ตลอดจนการอ่านในชีวิตประจำวัน การอ่านจับใจความสำคัญจะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนและเข้าใจเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี

กระทรวงศึกษาธิการก็ได้เห็นถึงความสำคัญของการอ่านและประโยชน์ของการอ่านจับใจความ จึงกำหนด เรื่อง การอ่านจับใจความไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชีวิตในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ข้อที่ 3 (ม.3/3) ระบุว่า “ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน” และสาระการเรียนรู้แกนกลางระบุว่า “การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น วรรณคดีในบทเรียน ข่าวและเหตุการณ์สำคัญ บทความ บันเทิงคดี สารคดี สารคดีเชิงประวัติ ตำนาน งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ และเรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 13)

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่าน จากรายงานผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561-2562 ของโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม แสดงให้เห็นว่า สาระที่ 1 การอ่าน นักเรียนมีค่าเฉลี่ยของผลคะแนนต่ำกว่าระดับจังหวัด สังกัด ภาค และระดับประเทศ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561-2562 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้วพบว่า เรื่อง การอ่านจับใจความ นักเรียนมีผลการทดสอบค่อนข้างต่ำ จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านจับใจความ พบว่า วิธีสอนที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการอ่านได้ วิธีหนึ่ง คือ วิธีสอนแบบ SQ3R ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยศาสตราจารย์ Francis B. Robinson โดยมีขั้นตอนการอ่าน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสำรวจ (Survey-S) หมายถึง การอ่านแบบสำรวจอย่างคร่าว ๆ ตั้งแต่ประเภทของเรื่องที่อ่าน ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง และเนื้อเรื่องหมด โดยการกวาดสายตารวดเร็ว 2) การตั้งคำถาม (Question-Q) หมายถึง การตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการทราบ จากการอ่านแบบสำรวจในขั้นตอนแรก 3) การอ่าน (Read-R1) หมายถึง การอ่านอย่างละเอียด รอบคอบ เพื่อค้นหาคำตอบที่ตั้งไว้ในขั้นที่ 2 โดยเป็นการอ่านที่มีความกระตือรือร้นที่จะหาคำตอบให้ได้ 4) การจดจำ (Recite-R2) หมายถึง การจดจำ โดยการจดบันทึกย่อหรือการสรุปเรื่องที่อ่าน ข้อคำถาม คำตอบของคำถามนั้น ๆ ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง และ 5) การทบทวน (Review-R3) หมายถึง การทบทวน

เนื้อหาที่อ่านมาทั้งหมด ตั้งแต่หัวข้อสำคัญ ข้อคำถาม คำตอบ และตรวจดูบันทึกย่อในขั้นตอนที่ 4 แล้วนำมาสรุปซ้ำอีกครั้ง เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้องมากที่สุด

จะเห็นได้ว่าวิธีสอนแบบ SQ3R นั้นเป็นวิธีสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนการอ่านอย่างเป็นระบบด้วยตนเอง เพิ่มความสามารถด้านการอ่านช่วยสร้างนิสัยการอ่านที่ดีและมีประสิทธิภาพ และจากการศึกษางานวิจัยของ ศิริวรรณ มงคลคุณ (2555, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ เพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นประโยชน์แก่ครูอาจารย์และผู้สอนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติแตกต่างกัน
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุวรรณหงษ์วิทยาคม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 ห้อง รวมทั้งสิ้นจำนวน 325 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุวรรณารามวิทยา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ ห้องเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นห้องเรียนพิเศษที่มีค่าเฉลี่ยของผลการเรียนอยู่ในระดับเดียวกัน และนักเรียนทั้ง 2 ห้องเรียน มีความสามารถทางการเรียนรู้ใกล้เคียงกัน จากนั้นจับสลากเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จึงได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 24 คน เป็นกลุ่มทดลอง และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 24 คน เป็นกลุ่มควบคุม

2. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง คือเนื้อหาที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ อยู่ในสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ตามหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้หน่วยการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อ่านสนุกสุขใจ หัวข้อที่ 1 การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ และได้กำหนดเนื้อหาที่นำมาเป็นบทอ่าน ที่นำมาจากเรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (หนังสือวิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) ได้แก่ บทความ เรื่อง “ที่เรียกว่าก้าวหน้า” สารคดี เรื่อง “เข้าหาเย็นเฮ” ตำนาน เรื่อง “เปิงขงกราน” และงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง “คิดดีก็ได้บุญ”

3. ตัวแปรที่ศึกษา

- 3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) วิธีสอน ได้แก่ วิธีสอนแบบ SQ3R และวิธีสอนแบบปกติ
- 3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ความสามารถในการอ่านจับใจความ

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในการนำวิธีสอนแบบ SQ3R ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความในระดับชั้นที่ตนสอนต่อไป
3. เป็นการกระตุ้นให้ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ นอกจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้นำวิธีสอนแบบ SQ3Rไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการอ่านในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนเองสอนต่อไป

การทบทวนวรรณกรรม

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความ

การอ่านเพื่อค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เมื่ออ่านแล้วทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว สามารถแปลความหมายของคำหรือข้อความที่อ่าน เรียงลำดับเหตุการณ์ บอกจุดมุ่งหมาย บอกข้อคิดหรือแนวคิด บอกรายละเอียดสำคัญได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และระบุใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ประทีป วานิกทินกร (2535, หน้า 18) กล่าวว่า การอ่านจับใจความนั้นมีความจำเป็นต่อการอ่านโดย

ทั่ว ๆ ไป การอ่านที่ถูกวิธีจะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนและเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ทำให้ได้รับความรู้และเกิดความบันเทิงในการอ่านอีกด้วย

การอ่านจับใจความจำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประสบการณ์ ความรู้พื้นฐาน วัฒนธรรม ความสนใจ การเรียนรู้ การทำงานของสายตาและพื้นฐานทางภาษา สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2545, หน้า 152-155) พฤติกรรมการอ่านที่แสดงให้เห็นลักษณะของอ่านจับใจความได้หรือไม่ อาจพิจารณาจาก 1) การจัดลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน และสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตนเอง 2) การบอกเล่าความทรงจำจากการอ่านในสิ่งที่เฉพาะเจาะจงได้ 3) การปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะหลัง การอ่านได้ 4) การรู้จักแยกแยะข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือจินตนาการได้ 5) การรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลที่มี อยู่แล้วได้ 6) การเลือกความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้ได้ 7) การให้ตัวอย่างประกอบได้ 8) การจำแนกใจความ สำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญได้ และ 9) การกล่าวสรุปได้ (แวมยุรา เหมือนนิล, 2553, หน้า 17-18)

หลักการในการอ่านจับใจความ ควรอ่านตั้งแต่ชื่อเรื่องและเนื้อหาทั้งหมดจนจบเรื่องก่อน เพื่อให้เข้าใจ ความคิดโดยรวมของหนังสือเล่มนั้น ต่อมาก็เริ่มอ่านพิจารณาทีละย่อหน้า เพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องหรือ ตอนนั้น ๆ ว่าข้อความที่สำคัญที่สุดของแต่ละย่อหน้าคืออะไร พยายามตัด ส่วนขยายใจความหรือพลความออก ให้หมด เช่น ตัวอย่าง ส่วนขยายหรือรายละเอียดต่าง ๆ โวหาร สำนวน ศัพท์ ตัวเลข สถิติ แผนภูมิ คำถาม คำพูด ข้อคิดเห็นของผู้เขียน เป็นต้น ย่อหน้าแต่ละย่อหน้าถ้าผู้เขียนมีวิธีการดี ย่อนำนั้นจะมีใจความสำคัญเพียง ใจความเดียว ผู้อ่านอาจมีวิธีสังเกตคือ หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าให้ได้เสียก่อน ซึ่งเรียกว่า ประโยคคูกุญแจ (Key Seriterce) ข้อความในย่อหน้าปกติจะแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนใจ ความสำคัญและ ส่วนขยายใจความหรือพลความ ซึ่งส่วนที่เป็นใจความสำคัญนั้นจะเป็นประโยค ข้อความหลักที่ทำหน้าที่ ครอบคลุมใจความอื่น ๆ ในย่อหน้าไว้ทั้งหมด ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ นั้น จะมีใจความสำคัญเพียงประการเดียว และ ตรงกับข้อสรุปของประเด็นหลักนั้น ๆ ส่วนอื่น ๆ ก็คือ ส่วนประกอบหรือประโยคขยายใจความเพื่อให้ข้อความ ทั้งหมดชัดเจนยิ่งขึ้น (การุณนันทน์ รัตนแสนวงษ์, 2556, หน้า 38)

การวัดผลประเมินผลการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความของ นักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูจะต้องคำนึงถึงความสำคัญ ทั้งนี้เพื่อให้การเรียนการสอนอ่านบรรลุเป้าหมาย การประเมินความสามารถในการอ่าน มีดังนี้ 1. การประเมินโดยใช้แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองหรือ IRI (Internal Reading Inventory) (ก่อนอ่าน) 2. การประเมินการใช้ความรู้และประสบการณ์เดิม (ก่อนอ่านและ ระหว่างอ่าน) 3. การประเมินเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน (หลังอ่าน) 4. การประเมินความสามารถใน การแปลงบทอ่านเพื่อศึกษา (หลังอ่าน) (มณีรัตน์ จิตนุกูล, 2553, หน้า 21-27)

2. วิธีสอนแบบ SQ3R

วิธีสอนแบบ SQ3R พัฒนาขึ้นโดยศาสตราจารย์ Francis B. Robinson เป็นกระบวนการสอนอ่านที่จะ ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการอ่านได้ จากการศึกษาวิธีการสอน แบบ SQ3R สรุปได้ว่าวิธีสอนแบบ SQ3R มีขั้นตอนในการอ่าน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสำรวจ (Survey-S) หมายถึง การอ่านแบบสำรวจอย่างคร่าว ๆ ตั้งแต่ประเภทของเรื่องที่ อ่าน ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง และเนื้อเรื่องหมด โดยการกวาดสายตาอย่างรวดเร็ว
2. การตั้งคำถาม (Question-Q) หมายถึง การตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการทราบ จากการอ่าน แบบสำรวจในขั้นตอนแรก

3. การอ่าน (Read-R1) หมายถึง การอ่านอย่างละเอียด รอบคอบ เพื่อค้นหาคำตอบที่ตั้งไว้ในขั้นที่ 2 โดยเป็นการอ่านที่มีความกระตือรือร้นที่จะหาคำตอบให้ได้

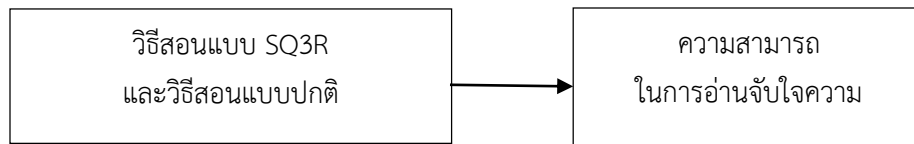
4. การจดจำ (Recite-R2) หมายถึง การจดจำ โดยการจดบันทึกย่อหรือการสรุปเรื่องที่อ่าน ข้อคำถาม คำตอบของคำถามนั้น ๆ ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

5. การทบทวน (Review-R3) หมายถึง การทบทวนเนื้อหาที่อ่านมาทั้งหมด ตั้งแต่หัวข้อสำคัญ ข้อคำถาม คำตอบ และตรวจดูบันทึกย่อในขั้นตอนที่ 4 แล้วนำมาสรุปซ้ำอีกครั้ง เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้องมากที่สุด

3. วิธีสอนแบบปกติ

วิธีการสอนอ่านแบบปกติหรือวิธีสอนตามคู่มือครูนั้น คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูนิยมใช้กันทั่วไป ได้แก่ การบรรยาย การอภิปราย การซักถาม การจดบันทึก และการทำแบบฝึกหัด ขั้นตอนการสอนด้วยวิธีสอนแบบปกติมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 สอน และ ขั้นที่ 3 สรุป

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ แสดงในภาพ 1



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 ห้อง รวมทั้งสิ้นจำนวน 325 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ ห้องเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นห้องเรียนพิเศษที่มีค่าเฉลี่ยของผลการเรียนอยู่ในระดับเดียวกัน และนักเรียนทั้ง 2 ห้องเรียน มีความสามารถทางการเรียนรู้ใกล้เคียงกัน จากนั้นจับสลากเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จึงได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 24 คน เป็นกลุ่มทดลอง และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 24 คน เป็นกลุ่มควบคุม

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R และแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง และแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ จำนวน 4 แผน แผนละ

2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง จากนั้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและการใช้ภาษา ก่อนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และนำผลมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.87 และแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.92 และปรับปรุงแก้ไข จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์

3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ใช้ทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน การจัดการเรียนรู้ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R และการจัดการเรียนรู้ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ชุดละ 40 ข้อ จากนั้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและภาษา ก่อนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และนำผลมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.56-1.00 จากนั้นนำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพไป try out กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยแบบทดสอบฉบับก่อนเรียน ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.23-0.77 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง - 0.62-0.86 ค่าความเชื่อมั่น KR-20 เท่ากับ 0.92 และแบบทดสอบฉบับหลังเรียน ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.27-0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.04-0.84 ค่าความเชื่อมั่น KR-20 เท่ากับ 0.95 จากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์

4. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.2 เลือกแบบแผนการทดลอง

4.3 ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความฉบับก่อนเรียน

4.4 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยกลุ่มทดลอง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 24 คน ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนอ่านจับใจความด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R และกลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 24 คน ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ จำนวนกลุ่มละ 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง เป็นเวลาดูกลุ่มละ 8 ชั่วโมง

4.5 ทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความฉบับหลังเรียน

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ” ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S.D.	t	p-value
กลุ่มทดลอง	24	26.17	1.711	6.304	.000*
กลุ่มควบคุม	24	21.38	3.308		

*p < .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R

การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	p-value
ก่อนเรียน	24	17.63	4.095	13.784	.000*
หลังเรียน	24	26.17	1.711		

*p < .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ

การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	p-value
ก่อนเรียน	24	17.58	3.525	6.833	.000*
หลังเรียน	24	21.38	3.308		

*p < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิธีสอนแบบ SQ3R นั้นเป็นวิธีสอนที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนการอ่านอย่างเป็นระบบด้วยตนเอง โดยเริ่มต้นฝึกจากขั้นตอนที่ง่ายไปขั้นตอนที่ยากขึ้นตามลำดับ คือ เริ่มจากการอ่านแบบคร่าว ๆ (Survey-S) แล้วตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่สงสัย (Question-Q) จากนั้นอ่านอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ (Read-R1) การจดจำเนื้อเรื่องจากความเข้าใจ (Recite-R2) และการทบทวนเนื้อเรื่องอย่างมีประสิทธิภาพ ขั้นตอนของวิธีสอนแบบ SQ3R ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้วิธีจับใจความได้อย่างรวดเร็วกว่าวิธีสอนแบบปกติ เข้าใจเนื้อหาที่มีความยากได้ง่ายขึ้นมากกว่าวิธีสอนแบบปกติ อีกทั้งนักเรียนได้ฝึกการตั้งคำถามและการคาดเดาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน ทำให้นักเรียนจดจำเรื่องที่อ่านได้นาน และสามารถอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จะเห็นได้ว่า วิธีสอนแบบ SQ3R แต่ละขั้นตอนนั้นเน้นให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการอ่านจับใจความของนักเรียนอย่างแท้จริง และมีขั้นตอนการอ่านที่ชัดเจน เข้าใจง่าย เหมาะสมที่จะนำมาใช้สอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความมากกว่าวิธีสอนแบบปกติ จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี พงษ์ไพฑูริย์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธี สอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบ SQ3R สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบวิธีสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากวิธีการอ่านแบบ SQ3R ที่พัฒนาขึ้นโดย Robinson นั้นเป็นวิธีสอนที่มีขั้นตอนที่เป็นระบบ มีความชัดเจนเข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน เหมาะสมกับช่วงวัยและความสามารถในการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียน ซึ่งแต่ละขั้นตอนนั้นเน้นให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการอ่านจับใจความของนักเรียนอย่างแท้จริง จึงทำให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถในการอ่านจับใจความมากขึ้น และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่านจับใจความได้ง่ายขึ้น

จะเห็นได้ว่าวิธีสอนแบบ SQ3R นั้นมีขั้นตอนที่ชัดเจนและเป็นระบบ จึงทำให้ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติพิทย์ เจริญรัตน์ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ

SQ3R ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.17/86.67 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R มีทักษะการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าก่อนเรียน นักเรียนยังไม่ทราบทฤษฎีและหลักการต่าง ๆ ที่ใช้ในการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ เพราะส่วนใหญ่จะให้ให้นักเรียนอ่านแล้วตอบคำถามทันทีตามความเข้าใจของนักเรียน แต่หลังจากที่ครูผู้สอนได้จัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติแล้ว ทำให้นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการอ่านจับใจความมากยิ่งขึ้น จึงทำให้ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งขั้นตอนวิธีสอนแบบปกติจะมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 เป็นขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นสอน และขั้นที่ 3 ขั้นสรุป โดยครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ ในขั้นที่ 1 เป็นขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูผู้สอนจะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ โดยการซักถาม ขวนคุ้ยเกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียนก่อนจะเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ครูผู้สอนจะอธิบาย บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการในการอ่านจับใจความ ให้นักเรียนศึกษา ใบความรู้ บทความ และทำใบงาน และขั้นที่ 3 ขั้นสรุป ครูผู้สอนและนักเรียนจะร่วมกันสรุปองค์ความรู้จากบทเรียน จากนั้นครูผู้สอนจะมีวิธีการวัดและประเมินผลนักเรียน โดยตรวจใบงานของนักเรียน

จะเห็นได้ว่าวิธีสอนแบบปกติจะใช้การอธิบาย การบรรยาย ซักถาม ประกอบการใช้สื่อ เช่น ใบความรู้ ใบงาน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กรมวิชาการ (2543, หน้า 179-180) กล่าวว่า การสอนแบบทั่วไปที่เคยปฏิบัติมามีลักษณะเป็นแบบบรรยาย โดยที่ผู้สอนเป็นฝ่ายเตรียมการศึกษาเนื้อหาแล้วอย่างใด ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับผลการศึกษาค้นคว้า นั้น โดยทั่วไปมักจะเป็นการสื่อความหมายทางเดียว คือ จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน โดยผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนน้อยเพียงแต่จดบันทึกและซักถามเป็นบางครั้ง จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ มงคลคุณ (2555, หน้า 72) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการอภิปรายผลข้างต้น จึงเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ทำให้ผู้วิจัยค้นพบว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งสามารถทำให้นักเรียนเข้าใจ จดจำรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านง่ายขึ้น และเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะผลการวิจัย

1. จากการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ ดังนั้น ครูผู้สอนสามารถนำวิธีสอนแบบ SQ3R ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อีกเกี่ยวกับการอ่านในลักษณะอื่นได้ เช่น การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การอ่านวิเคราะห์ เป็นต้น

2. ในกระบวนการสอนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R ครูผู้สอนควรศึกษารายละเอียดแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนก่อน และพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา เวลา สื่อการเรียนรู้ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

3. ครูผู้สอนควรคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดในการปฏิบัติกิจกรรม โดยเฉพาะการอ่านด้วยวิธี SQ3R ซึ่งมี 5 ขั้นตอน นักเรียนแต่ละคนมีความสามารถที่แตกต่างกัน ฉะนั้นครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนด้วย เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถด้านการอ่านสำหรับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัย เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนอ่านแบบอื่น ๆ

2. ควรมีการศึกษา วิจัยวิธีสอนแบบ SQ3R กับเนื้อหาวิชาหรือในระดับชั้น อื่น ๆ เพื่อศึกษาว่าการใช้วิธีสอนแบบ SQ3R มีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาหรือระดับชั้นต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

3. ควรมีการศึกษาวิจัยตัวแปรตามอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากการสอนอ่านโดยใช้วิธีสอน แบบ SQ3R เช่น ความคงทนในการเรียนรู้ ความพึงพอใจ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2543). *คู่มือการจัดการเรียนการสอน*. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

การุณินันท์ รัตนแสนวงษ์. (2556). *การอ่านและการเขียนเชิงวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: แสงจันทร์การพิมพ์.

ประทีป วานิกทินกร. (2535). *ร้อยกรอง*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

มณีรัตน์ จิตนุกูล. (2553). *อ่านเป็น : เรียนเก่งสอนเก่ง*. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.

แววมยุรา เหมือนนิล. (2553). *การอ่านจับใจความ*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ศิริวรรณ มงคลคุณ. (2555). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียนเรื่อง การอ่าน*

จับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R

กับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระ*

การเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สุธาทิพย์ เจริญรัตน์. (2555). *การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R กลุ่มสาระการ*

เรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย

ราชภัฏมหาสารคาม.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

อรุณี พงษ์ไพบูลย์. (2550). *การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน*

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร

มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.